

Geologic

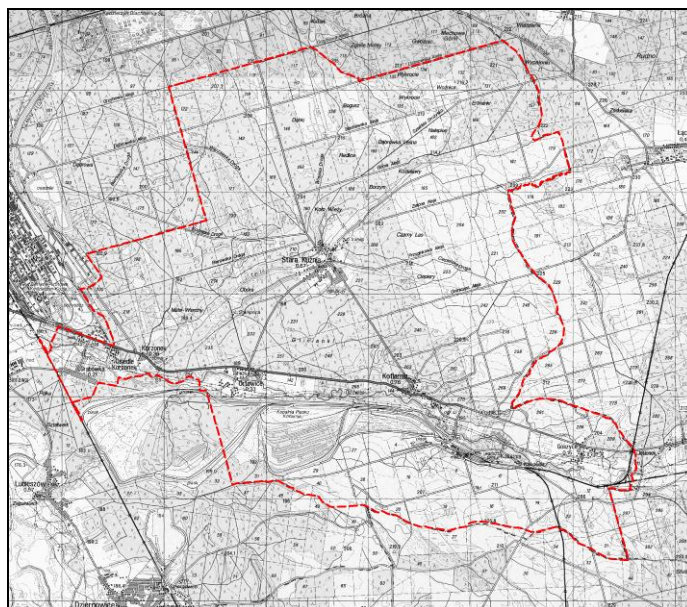
44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WSCHODNIEGO OBSZARU GMINY BIERAWA OBEJMUJĄCEGO SOŁECTWA GRABÓWKA, KORZONEK, ORTOWICE, STARA KUŹNIA, KOTLARNIA I GOSZYCE

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autor: mgr Tomasz Miłowski

Data wykonania: kwiecień 2018 r., aktualizacja czerwiec 2018 r., wrzesień 2018 r., 23
wrzesień 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	7
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	7
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	10
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	10
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	10
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	10
2.4 WODY PODZIEMNE	12
2.5 KLIMAT	12
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	13
2.6.2 GLEBY	13
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	13
2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	14
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	15
2.10 KRAJOBRAZ	15
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	16
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	16
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	18
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE.....	18
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	20
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	20
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	21
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	21
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY.....	21
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	22
5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	22

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	23
5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	24
5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	24
5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	24
5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	24
5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	25
5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	26
5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI	26
5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	26
5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	27
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	27
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	27
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	31
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	31
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	33
11. LITERATURA	35

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – sołectwo Stara Kuźnia

Rys. 3 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – sołectwa Grabówka, Ortowice i Korzonek

Rys. 4 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – sołectwa Kotlarnia i Goszyce

Rys. 5 Analiza wpływu na korytarze ekologiczne

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2019 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 6/2-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Bierawa obejmującego sześć sołectw: Grabówka, Korzonek, Ortowice, Stara Kuźnia, Kotlarnia i Goszyce. Prognoza została wykonana na zlecenie Pracowni Urbanistycznej w Rybniku. W związku z pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 25 maja 2018 r. znak WOOŚ.410.1.21.2018.MO z dnia 25 maja 2018 r. prognozę uzupełniono o analizę wpływu na korytarze ekologiczne oraz o informację dotyczącą gatunków zwierząt objętych ochroną oraz siedlisk szczególnie cennych przyrodniczo. Informacje te zostały uzupełnione w prognozie w rozdziałach 2.8, 2.9, 5.6 i 5.7. Również w związku z pismami innych organów, w tym Zarządu Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego z dnia 14 maja 2018 r. (uchwała nr OR.0722.3.2018).

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Bierawa oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
  - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- b) określa, analizuje i ocenia
- istniejący stan środowiska,
  - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
  - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
  - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
  - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Bierawa powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego z 2010 r. przyjęty uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 28 września 2010 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa, które zostało uchwalone uchwałą Nr XXI/155/2016 Rady Gminy Bierawa z dnia 29 września 2016 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla sołectwa Stara Kuźnia, przyjętego uchwałą Nr X/59/2003 Rady Gminy Bierawa z dnia 08 sierpnia 2003 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla sołectwa Grabówka, przyjętego uchwałą Nr XXVII/183/2004 Rady Gminy Bierawa z dnia 10 grudnia 2004 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla osiedla Korzonek przyjętego uchwałą Nr X/61/2003 Rady Gminy Bierawa z dnia 08 sierpnia 2003 r.,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla sołectwa Ortowice, przyjętego uchwałą Nr X/60/2003 Rady Gminy Bierawa z dnia 08 sierpnia 2003 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla sołectwa Kotlarnia, przyjętego uchwałą Nr XXXIV/247/2005 Rady Gminy Bierawa z dnia 22 sierpnia 2005 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla sołectwa Goszyce, przyjętego uchwałą Nr XIX/145/2004 Rady Gminy Bierawa z dnia 24 kwietnia 2004 r.,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla poszczególnych sołectw, przyjęta uchwałą Nr XI/76/2011 Rady Gminy Bierawa z dnia 12 września 2011 r. (w zakresie obszaru sołectw Stara Kuźnia, Grabówka, Korzonek, Ortowice, Kotlarnia i Goszyce),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Kotlarnia, przyjęty uchwałą Nr XLIII/297/2014 Rady Gminy Bierawa z dnia 13 maja 2014 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów pod budowę zbiornika przeciwpowodziowego oraz zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa dla poszczególnych sołectw, przyjęte uchwałą Nr XXVI/178/08 Rady Gminy Bierawa z dnia 24 września 2008 r. (w zakresie obszaru sołectw Stara Kuźnia, Grabówka, Korzonek, Ortowice, Kotlarnia i Goszyce).
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Bierawa, Firma Projektowa Bogacz, Katowice, 2002 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Bierawa, Pracownia Urbanistyczna w Rybniku, Rybnik, 2006 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w miesiącach lutym - kwietniu 2018 r.,

- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Bierawa powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt planu obejmuje obszar sześciu sołectw Gminy Bierawa (Stara Kuźnia, Grabówka, Korzonek, Ortowice, Kotlarnia i Goszyce) o łącznej powierzchni 6868 ha i procedowany jest uchwałą Nr XXIX/202/2017 Rady Gminy Bierawa z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wschodniego obszaru gminy Bierawa obejmującego sołectwa Grabówka, Korzonek, Ortowice, Stara Kuźnia, Kotlarnia i Goszyce. Na analizowanych obszarach obowiązują obecnie dziewięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z lat 2003 - 2014. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego uchwałą spowodowane było koniecznością racjonalnego zagospodarowania terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bierawa, uwzględnieniem wniosków mieszkańców, a także ujednoczenie mpzp (jeden plan zamiast dziewięciu). Konieczne było również zaktualizowanie części z obowiązujących mpzp, gdyż nie są one zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;

- MN1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - dla uzupełnienia zabudowy istniejącej;
- MN2 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - dla lokalizacji nowej zabudowy;
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- U – tereny zabudowy usługowej;
- US – tereny sportu i rekreacji;
- PU – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej;
- RM – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- RLU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach leśnych - leśniczówki;
- R – tereny rolnicze;
- ZD - tereny ogrodów działkowych;
- ZC – cmentarze;
- ZP – tereny zieleni urządzonej;
- ZL – tereny lasów;
- Zł – tereny zieleni niskiej;
- WS1 – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- WS2 – tereny zbiornika przeciwpowodziowego;
- KDP – tereny parkingów;
- KDG – tereny publicznych dróg klasy „główna”;
- KDZ – tereny publicznych dróg klasy „zbiorcza”;
- KDL – tereny publicznych dróg klasy „lokalna”;
- KDD – tereny publicznych dróg klasy „dojazdowa”;
- KDX – tereny publicznych ciągów pieszo-jezdnych;
- KDW – tereny dróg wewnętrznych;
- KL - tereny dróg dojazdowych do gruntów leśnych;
- KK – tereny kolejowe;
- ITE – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka;
- ITW – tereny infrastruktury technicznej – wodociągi;
- ITK – tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja;

- ITG - tereny infrastruktury technicznej – gazociągi;
- ITT - tereny infrastruktury technicznej – telekomunikacja;
- ITC - tereny infrastruktury technicznej – ciepłownictwo.

Dla wszystkich sześciu sołectw sporządzono jeden tekst planu, natomiast rysunki, ze względu na ich rozmiar, stanowią trzy osobne załączniki: Stara Kuźnia – zał. 1, Grabówka, Korzonek i Ortowice zał. 2 oraz Kotlarnia i Goszyce zał. 3.

W obrębie poszczególnych sołectw, w ramach ich części zurbanizowanych wskazano tereny do poszerzenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej, a także wskazano tereny do poszerzenia zabudowy zagrodowej. Poszerzenie terenów o charakterze produkcyjno-usługowym wskazano w Grabówce, na południe od ul. Gliwickiej. Rozległe powierzchnie po kopalni piasku Kotlarnia wskazano jako zbiornik przeciwpowodziowy. W obrębie sołectw Stara Kuźnia i Ortowice wskazano tylko kilka nowych dróg klas lokalna i dojazdowa, zwykle po terenach rolnych i po istniejących drogach gruntowych. W pozostałych sołectwach nie wskazywano nowych dróg publicznych.

Na terenie objętym planem znajdują się złoża kopalin, które od lat są eksploatowane, utworzono tu obszary i tereny górnicze dla potrzeb ich eksploatacji. W związku z eksploatacją kruszyw powstały rozległe niecki, które planuje się wykorzystać jako zabezpieczenie przeciwpowodziowe lub dla celów sportu i rekreacji. Brak jest na analizowanym obszarze form ochrony przyrody, za wyjątkiem pomników przyrody, które zostały ujęte w projekcie i wskazane do ochrony. Duża część terenów objętych mpzp znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, ze względu na położenie w dolinie zalewowej rzeki Bierawki, powyższe również znalazło odzwierciedlenie w projekcie planu. Na analizowanym terenie nie występują ruchy masowe ziemi. Na terenie objętym planem znajdują się obiekty zabytkowe ujęte w Rejestrze Zabytków oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków, które zostały wskazane w projekcie planu. Projekt planu wprowadza odpowiednie zapisy chroniące te zabytki.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miał większego wpływu na środowisko, gdyż do zabudowy wskazano tereny stanowiące luki w zabudowie oraz tereny rolne i nieużytki. Dolina Bierawki i dolina Przykopy, oraz mniejsze doliny cieków pozostały niezabudowane. Także rozległe powierzchnie leśne pozostawiono wolne od zabudowy, stanowią one bowiem korytarz ekologiczny „Lasy Raciborskie”. Na terenach objętych planem na których istnieje możliwość urbanizacji nie występują cenne siedliska przyrodnicze, które narażone byłyby na ewentualne zniszczenie.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje część terenu gminy Bierawa, która z kolei położona jest w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim, w województwie opolskim. Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto sześć sołectw: Grabówka, Korzonek, Ortowice, Stara Kuźnia, Kotlarnia i Goszyce. Sołectwa te usytuowane są we wschodniej i północno-wschodniej części gminy. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 6868 ha, zaś powierzchnia całej gminy to ok. 11800 ha. Poszczególne sołectwa charakteryzują się następującą powierzchnią: Goszyce ok. 1078 ha, Grabówka ok. 113 ha, Korzonek ok. 10 ha, Kotlarnia ok. 1052 ha, Ortowice ok. 763 ha, Stara Kuźnia ok. 3852 ha. Wg danych GUS za 2015 r. w gminie zamieszkiwało 7866 osób. Lokalizację sołectw objętych planami pokazano na załączniku mapowym nr 1.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ obszar objęty planem znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5), w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska (318.59).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Trzeciorzędowe podłoże obszarów objętych planami budują głównie utwory miocenu, wykształcone jako iły i piaski z sydereytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**². Osady te stanowią podłoże niemal całego obszaru gminy oraz wszystkich sześciu sołectw. Utwory karbońskie, budujące powszechnie podłoże podczwartorzędowe obszarów leżących na wschód od gminy Bierawa, na badanym obszarze występują dopiero pod warstwami osadów trzeciorzędowych. Na obszarze wszystkich sołectw występują rozległe powierzchnie zbudowane z piasków i żwirów lodowcowych i wodnolodowcowych, które deponowane były w okresie zlodowaceń.³ Na obszarach leśnych, występują również rozległe pola piasków eolicznych, często w postaci wydmy o widocznym układzie parabolicznym. W części południowo-zachodniej piaski te eksploatowane były w ramach kopalni piasku Kotlarnia. Doliny Przykopy i Bierawki wypełniają utwory holoceniowe, w tym i współczesne osady i namuły. Osady te mają szerokie rozprzestrzenienie w dolinie Bierawki, zwłaszcza w sołectwach Kotlarnia, Goszyce i Ortowice, gdzie dolina ta jest dość rozległa.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Przez teren objęty planem przepływają dwa główne ciek: Bierawka i Przykopa. Bierawka przepływa przez sołectwa Goszyce, Kotlarnia, Ortowice, Korzonek i Grabówkę, Przykopa zaś jest głównym ciekem Starej Kuźni i przepływa z północnego wschodu na południowy zachód uchodząc do Bierawki w rejonie osiedla Korzonek. Spośród innych cieków posiadających hydronimy występują na obszarze objętym mpzp następujące ciek:

---

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Kotliccy G. i S., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979;

³ Biernat S., Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Kuźnia Raciborska, PIG 2008 r.;
Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Polska Cerkiew, PIG 2005 r.;

Dopływ z Lasu, Łopuszna i Sierakowicki Potok (dopływy Bierawki) oraz Dopływ spod Łączy, Dopływ spod Sierakowic, Dopływ w Starej Kuźni (dopływy Przykopy). Hydrografię terenu uzupełniają liczne rowy melioracyjne znajdujące się na terenach leśnych.

Hydrografia południowo-zachodniej części obszaru objętego planem jest w sposób znaczący zmieniona na skutek wieloletniej eksploatacji piasku na terenie kopalni piasku „Kotlarnia”.

Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się kilkanaście mniejszych i większych zbiorników wód powierzchniowych. Są to niewielkie stawy oraz zbiorniki po eksploatacji kruszyw. Do największych można zaliczyć ciąg zbiorników w Starej Kuźni utworzonych na Przykopie. Wymienić należy również stawy przy leśniczówce Stępnica oraz niewielki staw na terenach leśnych po południowo-wschodniej stronie Zakładów Azotowych. W obrębie wyrobiska kopalni piasku Kotlarnia również znajdują się zbiorniki wypełnione wodą, jednak ich powierzchnia jest trudna do dokładnego określenia, gdyż składają się one z szeregu mniejszych wyrobisk oddzielonych skarpami piasku i ziemi.

Na obszarze objętym opracowaniem wydzielono cztery cieki jako Jednolite Części Wód Powierzchniowych oraz cztery odpowiadające im zlewnie JCWP. Są to:

- Dopływ z Lasu – PLRW600171158922
- Bierawka od Knurówki do Ujścia - PLRW600019115899
- Poleśnica PLRW600016117164
- Przykopa PLRW600017115889

W obrębie opracowania znajdują się wszystkie cztery zlewnie opisanych wyżej JCWP. Dodatkowo w południowo-zachodniej części opracowania znajduje się zlewnia JCWP nr PLRW6000171158929 Łęknica, zaś w części północno-wschodniej zlewnia JCWP nr PLRW60000117166 Kanał Kędzierzyński.

Zagrożenie powodziowe

Na obszarach objętych opracowaniem występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Bierawką. Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych w kwietniu 2015 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej wydzielono tu:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat;
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat - obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat - obszar szczególnego zagrożenia powodzią;

Nie wydzielono na analizowanym obszarze zagrożeń powodziowych, które mogłyby wynikać z przerwania wałów przeciwpowodziowych. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują bezpośrednią dolinę rzeki Bierawki. W dużej mierze są to tereny nieurbanizowane, wykorzystywane jako grunty o charakterze rolniczym. Zasięg wód Q=10% mieści się w zasięgu wód Q=1% i oba te zasięgi stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią, a więc obszary na których z mocy przepisów ustawy Prawo Wodne obowiązują

ograniczenia w zagospodarowaniu terenów. Zasięg wód $Q=0,2\%$ jest nieznacznie większy od zasięgu wód $Q=1\%$.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ centralna i południowo-wschodnia część analizowanego obszaru wchodzi w skład raciborskiego regionu hydrogeologicznego XXIV, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych występuje głównie w utworach czwartorzędowych, podrzędnie może występować również w utworach trzeciorzędowych. Niewielka część północno-zachodnia wchodzi w skład regionu przedsudeckiego XXV podregionu kędzierzyńskiego XXV4. W tej jednostce hydrogeologicznej główny poziom użytkowy przeważnie występuje w utworach trzeciorzędowych. Szczegółowo hydrogeologię analizowanego terenu opisuje arkusz Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000 ark. Kuźnia Raciborska.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Kuźnia Raciborska⁵ na analizowanym obszarze występuje główny użytkowy poziom wodonośny w utworach trzeciorzędowych (centralna i wschodnia część obszarów objętych mpzp) oraz w utworach czwartorzędowych (zachodnia część obszaru objętego mpzp). W części centralnej i wschodniej piętrzem podrzędnym jest piętro czwartorzędowe, zaś w części zachodniej obszaru jest to piętro główne. Wyznaczono na analizowanym obszarze jednostki hydrogeologiczne: 1Q/cTrII (część centralna), 2cTrI (część wschodnia) i 3Q/cQII. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 30 m³h do 50 m³h, a w części wschodniej 10 - 30 m³h. Na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest bardzo niski, występuje wysoka odporność poziomu głównego na zanieczyszczenia i nie występują ogniska zanieczyszczeń. Jakość wód jest średnia (IIb), woda wymaga uzdatnienia.

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 126 poz. 878) południowo-zachodnia część obszaru objętego planem znajduje się w obrębie udokumentowanego GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka.

Centralna i południowa część obszaru znajduje się w JCWPd nr 143, zaś część północna w JCWPd nr 128.

2.5 KLIMAT

Podział Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne (R. Gumiński 1948) klasyfikuje obszar gminy do dzielnicy podsudeckiej, w której liczba dni z przymrozkami w ciągu roku waha się od 100 do 120, a czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 80-90 dni. Średnioroczne sumy opadów w wieloleciu 1961-1990 wahały się od 667 mm (Ligota Tworkowska) do 786 mm w Wodzisławiu Śląskim. Maksymalne opady występują w lipcu, a minimalne w miesiącach zimowych (styczeń, luty, marzec). Na analizowanym obszarze dominują wiatry

---

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986;

⁵ Chmura A., Rudzińska-Zapaśnik T., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Kuźnia Raciborska, PIG, Warszawa 1998 r.;

Liszka P., Guzik M., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Polska Cerkiew, PIG 2002 r.;

SW (wylot Bramy Morawskiej). Bliskość doliny Odry sprawia, że częste są również wiatry o kierunkach NW i S. Ich średnie prędkości wahają się od 2,8 do 3,3 m/s (Absalon, 1996). Ze względu na położenie pośród rozległych powierzchni leśnych Lasów Rudzkich na analizowanych obszar silnie zaznacza się topoklimat leśny.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Na analizowanych obszarach sześciu sołectw znajdują się wysoczyzny lodowcowe, kształtowane wskutek działalności lądolodu. Są to rozległe powierzchnie porośnięte głównie lasami, których głównym budulcem morfogenetycznym są piaski, żwiry i gliny wodnolodowcowe. Pośród wysoczyzn wyróżnia się płaskowyże, pagóry morenowe oraz mające duże znaczenie dla morfologii terenu pola piasków eolicznych i wydmy. Są to charakterystyczne wzgórza rozsiane tu i ówdzie na terenie lasów, mające często duże znaczenie krajobrazowe, urozmaicające dość monotony krajobraz płaskich przeważnie wysoczyzn. W obrębie obszaru objętego planem wyróżnia się szeroka dolina Bierawki oraz nieco mniejsza dolina Przykopy. Najniżej położonym punktem analizowanego obszaru, nie licząc wyrobisk kopalni Kotlarnia, jest dolina Bierawki w Grabówce, rzędne wynoszą tu ok. 176 m n.p.m. Bierawka w Goszycach, a więc we wschodniej części obszaru płynie na wysokości ok. 199 m n.p.m. Rozległe powierzchnie wysoczyzny lodowcowej leżą na rzędnych od ok 180 m n.p.m. do 220 m n.p.m., przeważnie ok. 200 m n.p.m. Przykopa w swej górnej zlewni płynie na rzędnej ok. 210 - 215 m n.p.m. Jak już wspomniano lokalnymi wyniesieniami o dość dużych wysokościach względnych są wzgórza dawnych wydm. Spośród antropogenicznych form morfologicznych jedynym ważnym elementem jest kopalnia piasku Kotlarnia w południowo-zachodniej części obszaru. Powstały tu rozległe wyrobiska, częściowo zalane wodą. Obecnie podlegają one procesom częściowej rekultywacji, miejscami zaś eksploatacja ciągle jest prowadzona.

Zjawiska osuwiskowe

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (PIG), na analizowanych obszarach nie stwierdza się występowania terenów osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

2.6.2 GLEBY

Na terenie objętym opracowaniem zdecydowanie dominują trzy typy gleb: w dolinach Bierawki i Przykopy występują mady, zaś w wyższych położeniach, w obszarach wysoczyzn, ze względu na piaszczysto-żwirowe podłoże pochodzenia lodowcowego występują gleby bielicowe i pseudobielicowe. Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb dominują kompleksy słabsze żytnie i łubinowe. Tylko miejscami pojawiają się gleby kompleksów pszennych. W dolinach cieków wyróżnia się użytki zielone średnie i bardzo słabe. Ze względu na podłoże wyróżnia się tu słabsze jakościowo gleby klasy IV i V. Na

terenach leśnych, które zajmują duże powierzchnie poszczególnych sołectw występują słabe jakościowo gleby leśne, mocno piaszczyste o mocno zubożonych profilach.

2.7 ZASOBY NATURALNE

Na obszarze objętym planem znajdują się dwa złoża kopalin: złożo piasków i żwirów Kotlarnia p. północne (ID Midas 576) oraz złożo piasków podsadzkowych Kotlarnia Solarnia (ID Midas 574). Złoża te znajdują się w południowej części obszaru i przez lata były przedmiotem intensywnej eksploatacji. Dla potrzeb eksploatacji tych kopalin utworzono tu obszar i teren górniczy Kotlarnia 4.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Teren sołectw objętych opracowaniem położony jest na wysoczyznach lodowcowych porośniętych lasami co zdecydowanie wpływa na ich charakter. Wszystkie sześć sołectw jest zagospodarowanych w bardzo podobny sposób, w części centralnej znajdują się zurbanizowane części wsi, wokół nich pola uprawne, zaś pozostałe obszary zajmują rozległe tereny leśne, w zdecydowanej większości w formie monokultur sosnowych. Na terenie doliny Bierawki dominują pola uprawne pozostające w użytkowaniu, zwłaszcza na terenie sołectwa Goszyce, w nieco mniejszym stopniu w Kotlarni i w Ortowicach. W południowo-zachodniej części obszaru objętego planem znajduje się rozległy teren wyrobiska kopalni piasku „Kotlarnia”.

Duża część obszarów objętych opracowaniem prezentuje przeciętne wartości przyrodnicze, dominują tu rozległe grunty orne oraz lasy o charakterze gospodarczym. Pomimo, że lasy zajmują rozległe powierzchnie to jednak dominują tu monokultury sosnowe o jednolitym składzie, pośród których na próżno szukać bardziej wartościowych pod względem przyrodniczym obszarów. Nieco ciekawsze są doliny poszczególnych cieków, a zwłaszcza Bierawki. W przypadku mniejszych cieków i rowów melioracyjnych wartości przyrodnicze ograniczają się do najbliższego otoczenia jako np. wąskie pasy olch czy wierzb lub trzcinowisk. Jak do tej pory brak jest opracowań (np. inwentaryzacji przyrodniczej), które pomogłyby określić tereny przyrodniczo cenne nadające się do ochrony.

Jak wynika z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu na terenie objętym opracowaniem mogą występować takie gatunki zwierząt chronionych jak: pachnica dębowa, czerwończyk nieparek, kumak nizinny, traszka grzebieniasta oraz śliz. Wskazywano również na występowanie następujących siedlisk: kwaśne dąbrowy, kwaśne buczyny, łąka środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i olsy źródliskowe.

Dla potrzeb prognozy oddziaływania na środowisko zinwentaryzowano te tereny na których planowana jest potencjalna urbanizacja, nie zostały tu jednak stwierdzone wartościowe pod względem przyrodniczym siedliska przyrodnicze czy stanowiska roślin chronionych lub zwierząt chronionych, w tym i te o których mowa w piśmie RDOŚ w Opolu.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Formy ochrony przyrody

Na analizowanym terenie nie występują żadne obszarowe formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.). Na obszarze objętym planem rośnie natomiast siedemnaście drzew, które zostały objęte ochroną jako pomniki przyrody na podstawie Rozporządzenia Wojewody Opolskiego DZ. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231. Drzewa te rosną na terenach leśnych w północno-zachodniej części Starej Kuźni (8 drzew), w rejonie leśniczówki Stępnica (1 drzewo), w Kotlarni (7 drzew) i w dolinie Bierawki na zachód od Goszyc (1 drzewo).

Korytarze ekologiczne

Na terenie objętym opracowaniem wskazywano⁶ korytarz ekologiczny „Lasy Raciborskie” (zwany również „Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły”) obejmujący rozległą powierzchnię lasów w centralnej i wschodniej części obszaru objętego mpzp. Lasy te stanowią głównie monotonne monokultury sosnowe, nie mniej jednak zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się. Zurbanizowane części sołectw oddzielone są od siebie rozległymi powierzchniami leśnymi. Grabówka, Korzonek, Ortowice, Kotlarnia i Goszyce usytuowane są na linii wschód – zachód wzdłuż Bierawki. Drożność korytarza tej rzeki ograniczona jest jedynie w sołectwie Ortowice. Bierawka jest zawężona również poza granicami opracowania, w obrębie sołectwa Bierawa. Najistotniejsze dla funkcjonowania tego korytarza są jednak rozległe powierzchnie lasów pomiędzy poszczególnymi zurbanizowanymi częściami sołectw i miejscowości (także tymi położonymi poza obszarem gminy Bierawa). Odległości te wynoszą przykładowo: od sołectwa Stara Kuźnia do Sławęcic 5,4 km, do Rudzińca 5,6 km, do Zakładów Chemicznych 3,8 km, do Ortowic i Kotlarni ok. 2,1 km i 1,5 km. Pomiędzy Ortowicami i Dziergowicami szerokość lasu wolnego od zabudowy wynosi ok. 3,5 km. Pomiędzy Solarnią i Kuźnią Raciborską szerokość lasu wynosi ok. 2,4 km. W województwie opolskim lasy te nie są niestety w żaden sposób objęte ochroną np. jako park krajobrazowy czy jako obszar chronionego krajobrazu. Na terenie województwa śląskiego Lasy Raciborskie wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje krajobrazowe Rud Wielkich.

2.10 KRAJOBRAZ

Na terenie objętym opracowaniem dominują cztery typy krajobrazu: krajobraz leśny, krajobraz dolin rzecznych, krajobraz pól wielkoobszarowych oraz krajobraz wsi i pól małoobszarowych. Generalnie we wszystkich sołectwach dominuje monotony krajobraz rozległych monokultur sosnowych. Pomimo braku szczególnie interesujących elementów, rolniczy krajobraz poszczególnych sołectw jest harmonijny i nie występują tu elementy, które

---

⁶ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

stanowiłyby szczególny dysonans. Odkrywki piasku nie są widoczne z ogólnodostępnych miejsc. Niewątpliwie wartościowym elementem krajobrazu jest dolina Bierawki, którą można obserwować z poszczególnych mostów na tej rzece. Walorami krajobrazowymi cechuje się również zespół zbiorników w Starej Kuźni oraz widoczna z ul. Brzozowej, usytuowana na wzgórzu dostrzegalna przeciwpożarowa o ciekawej architekturze. Urozmaiceniem terenów leśnych są wzgórza wydm, które nadają poszczególnym miejscom ciekawego charakteru, zwykle jednak by je dostrzec należy zagłębić się w tereny leśne, nie są one powszechnie dostępne.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W obszarze planu zlokalizowane są obiekty ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Opolskiego oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także stanowiska archeologiczne. Wszystkie te obiekty zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanych obszarach obowiązuje dziewięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z lat 2003 - 2014, w których to planach ustalono podobne przeznaczenia terenu, jak w projekcie niniejszego planu. Realizowany plan jest kontynuacją zamierzeń wynikających z obowiązujących tu planów. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego uchwałą spowodowane było koniecznością racjonalnego zagospodarowania terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bierawa, a także ujednoczenie mpzp (jeden plan zamiast dziewięciu) oraz dostosowaniem planów do aktualnego stanu prawnego. W zdecydowanej większości nie zmieniają się przeznaczenia terenu w stosunku do obowiązujących planów, więc właściwie całe tereny poszczególnych sołectw mogłyby się rozwijać w ten sam sposób zarówno przy braku realizacji ustaleń planu, jak i po jego realizacji.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanych obszarach nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody. Nie występują tu obowiązujące formy ochrony przyrody. Problemem są niewątpliwie rozległe powierzchnie wyrobisk po eksploatacji kruszyw, które podlegają lub będą podlegały rekultywacjom zgodnie z obowiązującymi koncesjami. Pewnym problemem jest również niska jakość powierzchni leśnych, które zwykle stanowią rozległe, młode monokultury sosnowe. We

wschodniej i południowej części obszaru w 1992 r. spłonęła znaczna część lasu, w największym pożarze, który dotknął polskie lasy. Skutki tej klęski ekologicznej będą jeszcze przez wiele lat wpływały na Lasy Raciborskie.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Teren objęty projektem planu znajduje się w znacznym oddaleniu od obszarów Natura 2000, w związku z czym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na jakikolwiek obszar Natura 2000. Jednocześnie realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu dotyczących nowych obiektów nie będzie powodowała wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto szereg rozwiązań mających na celu ograniczenie, minimalizowanie oraz kompensację negatywnych oddziaływań. Zostały one przedstawione w rozdziale 7 niniejszej prognozy. Omówienie rodzajów poszczególnych oddziaływań zostało zawarte w rozdziałach 5.1 – 5-11.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Istniejące zbiorniki wodne, jak również cieki pozostają wolne od zabudowy, nie nastąpi więc degradacja tych komponentów środowiska poprzez zajęcie terenu. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

W zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zapewnienie wymaganego zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych, w tym wyposażenia sieci w hydranty zgodnie z przepisami odrębnymi,
- utrzymanie prawidłowego przepływu i ciśnienia w sieci poprzez stację uzdatniania, hydrofornie i pompownie;
- dopuszcza się pobór wody dla potrzeb przemysłu:
- dla Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” jako pobór wody powierzchniowej z potoku Łącza,
- dla Kopalni Piasku „Kotłarnia” pobór wód podziemnych za pomocą studni „S-3” i „S-4” na potrzeby socjalne;
- dopuszcza się z zastrzeżeniem § 13 ust. 2 pkt 2 lit. b pobór wody ze studni;
- utrzymuje się lokalizację ujęć wód podziemnych:
- „Korzonek” ze stacją uzdatniania wody zlokalizowaną na terenach o symbolach B1ITW i C1ITW oraz ze studnią „AR-bis” zlokalizowaną na terenie o symbolu C29ZL i studnią „R” zlokalizowaną na terenie o symbolu C2ITW,
- dla studni „AR-bis” obowiązuje strefa ochrony, której granice terenu ochrony bezpośredniej pokazano graficznie na rysunku planu,
- dla Kopalni Piasku „Kotłarnia” na terenie o symbolu E1ITW ze studniami „S-3” i „S-4”,

- dla Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” na terenie o symbolu A16ZL ze studnią „SA-8” i na terenie o symbolu A17ZL ze studnią „SA-6”;
- utrzymuje się lokalizację ujęć wody powierzchniowej dla:
- Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” na potoku Łącza na terenie o symbolu A1ITW,
- dwóch ujęć dla PGL Lasy Państwowe na terenach o symbolach A18ZL i A1WS1,
- zasilenia stawów rybnych na terenie o symbolu A1WS1;
- utrzymuje się przebieg wodociągów łączących Zakłady Azotowe „Kędzierzyn”:
- z ujęciem na potoku Łącza poprzez rurociągi $\varnothing$ 400 mm i $\varnothing$ 600 mm,
- z ujęciem Kopalni Piasku „Kotlarnia” położonym poza obszarem planu poprzez rurociąg tranzytowy 400 mm.

W zakresie odprowadzania ścieków:

- z zastrzeżeniem pkt 3 nakazuje się odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnie lub pompowo na oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną poza obszarem planu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- utrzymuje się lokalizację pompowni ścieków na terenach o symbolach A12KDD, A1ITK, B1ITK, C1ITK, C2ITK, D5KDX, D1ITK i E1ITK;

dopuszcza się:

- odprowadzenie ścieków bytowych do przydomowych oczyszczalni ścieków,
- gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach zlokalizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi z okresowym ich opróżnianiem;
- odprowadzenie ścieków przemysłowych na zakładowe oczyszczalnie ścieków;

W zakresie wód opadowych i roztopowych:

- ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych:
- z zanieczyszczonych terenów utwardzonych do szczelnego, otwartego lub zamkniętego systemu kanalizacji deszczowej lub do kanalizacji ogólnospławnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- z pozostałych terenów do wód lub do ziemi;
- dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie własnym inwestora zgodnie z przepisami odrębnymi.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym obszarze występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach trzeciorzędowych oraz czwartorzędowych, wyznaczono tu również główny zbiornik wód podziemnych. Te utwory wodonośne cechują się bardzo niskim stopniem zagrożenia, ze względu na izolujące warstwy trzeciorzędowe. Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat oraz na znaczące zmiany występujących obecnie topoklimatów. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa oraz zmianie ulegnie topoklimat, z topoklimatu rolniczego na topoklimat terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- siecią zdalaczną ze źródła położonego poza obszarem planu poprzez stację wymienników ciepła zlokalizowaną na terenie oznaczonym na rysunkach planu symbolem B1ITC i D1MW,
- z lokalnej sieci ciepłowniczej,
- z indywidualnych źródeł przygotowujących czynnik grzewczy dla potrzeb centralnego ogrzewania, posiłków i ciepłej wody użytkowej;
- ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają znacząco poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku uzupełnienia i tak już rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej lub rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim (np. zakaz ogrzewania mułem i miałem).

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym, usługowym czy produkcyjnym może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (jak np. powierzchniowa eksploatacja kopalni – przedsięwzięcie już istniejące czy składowanie odpadów). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmienią zagospodarowanie to grunty orne, często jednak już odłogowane i stanowiące luki w zabudowie. Pomimo utraty gruntów rolnych za pozytywne należy uznać, że znajdują się one wśród istniejącej zabudowy i obejmują niewielkie arealy. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje konieczność uzyskania tej zgody, konieczne natomiast będzie uzyskanie zgody na przekształcenie gruntów leśnych na cele nieleśne.

Wnioskiem objęto 7 terenów o łącznej powierzchni około 10,5197 ha. Tereny te położone są w 4 sołectwach (Stara Kuźnia, Grabówka, Goszyce i Ortowice). Wyznaczone w projekcie planu przeznaczenia wnioskowanych terenów nie naruszają ustalonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bierawa (uchwała Nr XXI/155/2016 Rady Gminy Bierawa z dnia 26 września 2016 r.) kierunków rozwoju gminy. Wnioskowane tereny (za wyjątkiem terenów nr 2 i 7) posiadają w aktualnie obowiązujących planach miejscowych przeznaczenia inne niż leśne, jednakże w procedurach sporządzania tych planów, w latach 2003-2005 prawdopodobnie nie uzyskano decyzji Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż decyzje te nie znajdują się w archiwach Urzędu Gminy i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. W związku z tym, uznano że, wnioskowane tereny nie posiadają decyzji Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia ich na cele nieleśne i objęto je niniejszym wnioskiem. Ma to również na celu uniknięcie ewentualnego uchylecia zapisów planu w rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Opolskiego z tytułu braku tego elementu procedury prac planistycznych oraz dokumentów wymaganych ustawowo.

Aby nie narażać gminy na konieczność wypłat odszkodowania z powodu obniżenia wartości nieruchomości, w projekcie planu ustalono przeznaczenia tożsame z

przeznaczeniami ustalonymi w aktualnie obowiązujących planach. W związku z powyższym, w niniejszej procedurze sporządzania planu sporządzono wnioski o zgodę Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w celu uregulowania sytuacji prawnej wnioskowanych terenów.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Na obszarze objętym planem występują udokumentowane złoża kopalin, zostały one ujawnione w projekcie planu. Wskazano również obszary i tereny górnicze utworzone dla eksploatacji tych złóż.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Projekt planu wprowadza tereny budowlane (m.in. MN, MU, RM, U, PU) na terenach obecnie niezainwestowanych. Na wszystkich terenach, które nie są obecnie zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości) bądź też przydomowe place i ogrody. Znajdują się tu również tereny, gdzie znajdują się porolnicze nieużytki. Nie występują tu cenne siedliska przyrodnicze, ani stanowiska roślin chronionych lub zwierząt, o których mowa była w piśmie RDOŚ w Opolu z 25 maja 2018 r.

Jak wynika z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu na terenie objętym opracowaniem mogą występować takie gatunki zwierząt chronionych jak: pachnica dębowa, czerwończyk nieparek, kumak nizinny, traszka grzebieniasta oraz śliz. Wskazywano również na występowanie następujących siedlisk: kwaśne dąbrowy, kwaśne buczyny, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i olsy źródliskowe.

Dla potrzeb prognozy oddziaływania na środowisko zinwentaryzowano te tereny na których planowana jest potencjalna urbanizacja, nie zostały tu jednak stwierdzone wartościowe pod względem przyrodniczym siedliska przyrodnicze czy stanowiska roślin chronionych lub zwierząt chronionych, w tym i te o których mowa w piśmie RDOŚ w Opolu.

Wszystkie tereny możliwej urbanizacji wskazano na załączniku mapowym nr 2, 3 i 4. Wprowadzenie zabudowy spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, nieużytkami i na niektórych terenach z gruntami leśnymi z tych terenów zostaną wyparte. Grunty przeznaczone do zabudowy występują zwykle w pobliżu terenów już zainwestowanych, stanowiąc przydomowe poletka. Za niezwykle pozytywne należy uznać, że pozostawiono tereny leśne oraz dolinę Bierawki, dolinę Przykopy i inne mniejsze dolinki cieków jako wolne od zabudowy. Urbanizacja w zdecydowanej większości oparta jest o istniejącą już strukturę poszczególnych sołectw, a projekt planu zakłada jedynie jej uzupełnienie, choć należy dodać, że w niektórych przypadkach dość znaczne. Projekt planu wprowadza również nowe drogi klasy dojazdowa i klasy lokalna mające służyć obsłudze nowych rozległych terenów. Za pozytywne należy uznać, że również te nowe drogi

prowadzone są poza terenami cennymi przyrodniczo, głównie po terenach rolnych lub po istniejących już drogach polnych.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do zabudowy nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECIA 2004 ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym obszarze nie występują istniejące obszarowe formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. Drzewa stanowiące pomniki przyrody zostały ujęte w projekcie planu, zarówno w części tekstowej, jak i na rysunku. Ochrona tych drzew obowiązuje na podstawie przepisów odrębnych, nie przewiduje się ich zagrożenia.

W granicach terenów eksploatacji Kopalni Piasku Kotlarnia występują siedliska roślin chronionych: widłaczek (widłak) torfowy, widłak goździsty, kruszczyk szerokolistny, gruszczyka okrągłolistna i września pobrzeżna (na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu). Zagospodarowanie terenów po kopalni piasku będzie wymagało przeprowadzenia działań określonych w ustawie o ochronie przyrody (np. przeniesienie gatunków, uzyskanie zezwoleń na odstępstwa określone w przepisach itp.).

Korytarze ekologiczne - Projekt mpzp nie wprowadza form zagospodarowania, które powodowałyby zagrożenie dla korytarzy ekologicznych. Główna powierzchnia Lasów Raciborskich pozostanie nie zmieniona i zwierzęta będą tam posiadały pełną możliwość przemieszczania się.

Na terenie objętym opracowaniem wskazywano⁷ korytarz ekologiczny „Lasy Raciborskie” (zwany również „Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły”) obejmujący rozległą powierzchnię lasów w centralnej i wschodniej części obszaru objętego mpzp. Lasy te stanowią głównie monotonne monokultury sosnowe, nie mniej jednak zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się. Zurbanizowane części sołectw oddzielone są od siebie rozległymi powierzchniami leśnymi. Grabówka, Korzonek, Ortowice, Kotlarnia i Goszyce usytuowane są na linii wschód – zachód wzdłuż Bierawki. Drożność korytarza tej rzeki ograniczona jest jedynie w sołectwie Ortowice. Bierawka jest zawężona również poza granicami opracowania, w obrębie sołectwa Bierawa. Najistotniejsze dla funkcjonowania tego korytarza są jednak rozległe powierzchnie lasów pomiędzy poszczególnymi zurbanizowanymi częściami sołectw i miejscowości (także tymi położonymi poza obszarem gminy Bierawa). Odległości te wynoszą przykładowo: od sołectwa Stara Kuźnia do Sławęcic 5,4 km, do Rudzińca 5,6 km, do Zakładów Chemicznych 3,8 km, do Ortowic i Kotlarni ok. 2,1 km i 1,5 km. Pomiędzy Ortowicami i Dziergowicami szerokość lasu wolnego od zabudowy wynosi ok. 3,5 km. W kierunku południowym, pomiędzy Ortowicami i Rudami szerokość lasu

---

⁷ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

wynosi ok. 7,5 km. Pomędzy Solarnią i Kuźnią Raciborską szerokość lasu wynosi ok. 2,4 km. W województwie opolskim lasy te nie są niestety w żaden sposób objęte ochroną np. jako park krajobrazowy czy jako obszar chronionego krajobrazu. Na terenie województwa śląskiego Lasy Raciborskie wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje krajobrazowe Rud Wielkich.

Na skutek ustaleń planu nie zostanie ograniczona szerokość powierzchni leśnych pomiędzy zurbanizowanymi centrami poszczególnych sołectw oraz miejscowości, także tymi, które znajdują się poza obszarem objętym opracowaniem oraz poza obszarem gminy Bierawa. Powierzchnie wolne od zabudowy, które w dalszym ciągu będą pełniły funkcje korytarzy ekologicznych przedstawiono na mapie nr 5. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla korytarza ekologicznego „Lasy Raciborskie”.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

W przypadku terenów w centralnej części poszczególnych sołectw ogólny zarys terenów zurbanizowanych pozostanie niezmieniony, jednakże w przypadku całkowitego wypełnienia terenów zabudowanych, istniejący obecnie jeszcze miejscami krajobraz rolniczy ulegnie przekształceniu na krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

Istotnym elementem planu jest pozostawienie dużej części terenów leśnych, a także terenów rolnych w dolinie Bierawki, w miejscu tym nie nastąpi zmiana krajobrazu, co będzie stanowiło przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych, które nastąpią w centralnych częściach sołectw.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W obszarze planu zlokalizowane są obiekty ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Opolskiego oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także stanowiska archeologiczne. Wszystkie te obiekty zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest dość znaczne poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń

w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- siecią zdalaczną ze źródła położonego poza obszarem planu poprzez stację wymienników ciepła zlokalizowaną na terenie oznaczonym na rysunkach planu symbolem B1ITC i D1MW,
- z lokalnej sieci ciepłowniczej,
- z indywidualnych źródeł przygotowujących czynnik grzewczy dla potrzeb centralnego ogrzewania, posiłków i ciepłej wody użytkowej;
- ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku uzupełnienia i tak już rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej lub rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim (np. zakaz ogrzewania mułem i miałem). Od 26 września 2017 r. na terenie województwa opolskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa⁸, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z ustaleniami uchwały antysmogowej nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczeń powietrza.

Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami – bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

---

⁸ Uchwała nr XXXII/367/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie zabudowy na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy mieszkaniowo-usługowej tereny te „wypełnią” się odgłosami życia codziennego, jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na części obszarów sołectw objętych opracowaniem występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które znalazły się na mapach szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w kwietniu 2015 r. Projekt planu wskazuje te tereny zarówno w tekście planu, jak i na rysunku planu.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych obszarach nie stwierdzono obszarów narażonych na wystąpienie ruchów masowych ziemi.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru gminy Bierawa zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

W zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zapewnienie wymaganego zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych, w tym wyposażenia sieci w hydranty zgodnie z przepisami odrębnymi,
- utrzymanie prawidłowego przepływu i ciśnienia w sieci poprzez stację uzdatniania, hydrofornie i pompownie;
- dopuszcza się pobór wody dla potrzeb przemysłu:
- dla Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” jako pobór wody powierzchniowej z potoku Łącza,
- dla Kopalni Piasku „Kotlarnia” pobór wód podziemnych za pomocą studni „S-3” i „S-4” na potrzeby socjalne;
- dopuszcza się z zastrzeżeniem § 13 ust. 2 pkt 2 lit. b pobór wody ze studni;
- utrzymuje się lokalizację ujęć wód podziemnych:
- „Korzonek” ze stacją uzdatniania wody zlokalizowaną na terenach o symbolach B1ITW i C1ITW oraz ze studnią „AR-bis” zlokalizowaną na terenie o symbolu C29ZL i studnią „R” zlokalizowaną na terenie o symbolu C2ITW,
- dla studni „AR-bis” obowiązuje strefa ochrony, której granice terenu ochrony bezpośredniej pokazano graficznie na rysunku planu,
- dla Kopalni Piasku „Kotlarnia” na terenie o symbolu E1ITW ze studniami „S-3” i „S-4”,
- dla Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” na terenie o symbolu A16ZL ze studnią „SA-8” i na terenie o symbolu A17ZL ze studnią „SA-6”;
- utrzymuje się lokalizację ujęć wody powierzchniowej dla:
- Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” na potoku Łącza na terenie o symbolu A1ITW,
- dwóch ujęć dla PGL Lasy Państwowe na terenach o symbolach A18ZL i A1WS1,

- zasilenia stawów rybnych na terenie o symbolu A1WS1;
- utrzymuje się przebieg wodociągów łączących Zakłady Azotowe „Kędzierzyn”:
- z ujęciem na potoku Łącza poprzez rurociągi $\varnothing$ 400 mm i $\varnothing$ 600 mm,
- z ujęciem Kopalni Piasku „Kotlarnia” położonym poza obszarem planu poprzez rurociąg tranzytowy 400 mm.

W zakresie odprowadzania ścieków:

- z zastrzeżeniem pkt 3 nakazuje się odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnie lub pompowo na oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną poza obszarem planu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- utrzymuje się lokalizację pompowni ścieków na terenach o symbolach A12KDD, A1ITK, B1ITK, C1ITK, C2ITK, D5KDX, D1ITK i E1ITK;

dopuszcza się:

- odprowadzenie ścieków bytowych do przydomowych oczyszczalni ścieków,
- gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach zlokalizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi z okresowym ich opróżnianiem;
- odprowadzenie ścieków przemysłowych na zakładowe oczyszczalnie ścieków;

W zakresie wód opadowych i roztopowych:

- ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych:
- z zanieczyszczonych terenów utwardzonych do szczelnego, otwartego lub zamkniętego systemu kanalizacji deszczowej lub do kanalizacji ogólnospławnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- z pozostałych terenów do wód lub do ziemi;
- dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie własnym inwestora zgodnie z przepisami odrębnymi.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw z:

- siecią zdalaczną ze źródła położonego poza obszarem planu poprzez stację wymienników ciepła zlokalizowaną na terenie oznaczonym na rysunkach planu symbolem B1ITC i D1MW,
- z lokalnej sieci ciepłowniczej,
- z indywidualnych źródeł przygotowujących czynnik grzewczy dla potrzeb centralnego ogrzewania, posiłków i ciepłej wody użytkowej;
- ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych zgodnie z przepisami odrębnymi.

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- ustala się zasilanie z sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia pozyskiwanej z sieci średniego napięcia poprzez stacje transformatorowe;
- utrzymuje się lokalizację:
- wieżowych stacji transformatorowych 15 kV/0,4 kV na terenach o symbolach B1ITE, B2ITE, C1ITE, D1ITE, D2ITE, D3ITE i D4ITE,
- rozdzielni sieciowych 110 kV/15 kV na terenach o symbolach C2ITE i E1ITE;
- ustala się przebieg dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia 220 kV relacji Wielopole - Blachownia, Wielopole - Kędzierzyn wraz ze strefą technologiczną o szerokości 25,0 m licząc od osi istniejącej linii w każdą stronę pokazaną graficznie na rysunkach planu;
- dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia oraz strefy technologicznej wymienionej w pkt 3 ustala się:
- zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych,
- zakaz lokalizacji obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- zakaz składowania materiałów bezpośrednio pod linią i bliżej niż 15,0 m od skrajnego przewodu;
- ustala się przebieg dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Kędzierzyn - Sośnica wraz ze strefą technologiczną o szerokości 20,0 m licząc od osi istniejącej linii w każdą stronę pokazaną graficznie na rysunkach planu;
- dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia oraz strefy technologicznej wymienionej w pkt 5 ustala się:
- zakaz lokalizacji obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi bezpośrednio pod linią,
- zakaz składowania materiałów bezpośrednio pod linią i bliżej niż 15,0 m od skrajnego przewodu,
- zakaz sadzenia zieleni, której wysokość w strefie i w odległości 12,5 m od skrajnego przewodu przekracza 3,0 m;
- ustala się przebieg napowietrznych linii elektroenergetycznych średnich napięć 15 kV wraz ze strefami technicznymi o szerokości 7,5 m licząc od osi linii w każdą stronę pokazanymi graficznie na rysunkach planu;
- dla napowietrznych linii elektroenergetycznych średnich napięć oraz stref technicznych wymienionych w pkt 7 ustala się:
- zakaz sadzenia zieleni, której wysokość w strefie i w odległości 6,0 m od skrajnego przewodu przekracza 3,0 m,

- zagospodarowanie terenu umożliwiające dostęp do sieci.

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- ustala się zaopatrzenie z dystrybucyjnej sieci gazowej gazu ziemnego zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się zaopatrzenie w gaz płynny;
- ustala się przebiegi gazociągów wysokiego ciśnienia:
Tworóg - Kędzierzyn DN400 MOP 5,5 MPa,
Sobieszowice - Kędzierzyn DN500 MOP 1,6 MPa;
- dla gazociągu, o którym mowa w pkt 3 lit. a obowiązuje na podstawie przepisów odrębnych strefa kontrolowana o szerokości 50,0 m z obu stron gazociągu pokazana graficznie na rysunku planu;
- dla gazociągu, o którym mowa w pkt 3 lit. b obowiązuje na podstawie przepisów odrębnych strefa kontrolowana o szerokości 30,0 m z obu stron gazociągu pokazana graficznie na rysunku planu.

w zakresie telekomunikacji:

- możliwość realizacji sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej jako inwestycji celu publicznego lub jako zakładowych sieci telekomunikacyjnych;
- utrzymuje się lokalizację bazowych stacji telefonii komórkowej na terenach oznaczonych na rysunkach planu symbolami B1ITT i D1ITT.

w zakresie gospodarki odpadami

- usuwanie odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi;
- wyposażenie terenów dróg w urządzenia do gromadzenia odpadów, dostosowane do technologii ich wywozu;
- lokalizowanie miejsc gromadzenia i magazynowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, z zapewnieniem dojazdu do ich obsługi;
- utrzymuje się lokalizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem B1PU.

pozostałe:

- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;

- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Ujawniono udokumentowane złoża kruszyw kopalni oraz obszary i tereny górnicze;
- Wprowadzono zasady ochrony obiektów zabytkowych;
- Zachowano terenów doliny Bierawki oraz terenów leśnych jako wolnych od zabudowy;
- Wskazano pomniki przyrody i ustalono ich ochronę zgodnie z przepisami odrębnymi;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym obszarze, ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1945) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Gminy. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów

administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Bierawa obejmującego sześć sołectw: Grabówka, Korzonek, Ortowice, Stara Kuźnia, Kotlarnia i Goszyce. Prognoza została wykonana na zlecenie Pracowni Urbanistycznej w Rybniku.

Projekt planu obejmuje obszar sześciu sołectw Gminy Bierawa (Stara Kuźnia, Grabówka, Korzonek, Ortowice, Kotlarnia i Goszyce) o łącznej powierzchni 6868 ha i procedowany jest uchwałą Nr XXIX/202/2017 Rady Gminy Bierawa z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wschodniego obszaru gminy Bierawa obejmującego sołectwa Grabówka, Korzonek, Ortowice, Stara Kuźnia, Kotlarnia i Goszyce. Na analizowanych obszarach obowiązują obecnie dziewięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z lat 2003 - 2014. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego uchwałą spowodowane było koniecznością racjonalnego zagospodarowania terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bierawa, uwzględnieniem wniosków mieszkańców, a także ujednoczenie mpzp (jeden plan zamiast dziewięciu). Konieczne było również zaktualizowanie części z obowiązujących mpzp, gdyż nie są one zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami.

Opracowanie obejmuje część terenu gminy Bierawa, która z kolei położona jest w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim, w województwie opolskim. Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto sześć sołectw: Grabówka, Korzonek, Ortowice, Stara Kuźnia, Kotlarnia i Goszyce. Sołectwa te usytuowane są we wschodniej i północno-wschodniej części gminy. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 6868 ha, zaś powierzchnia całej gminy to ok. 11800 ha. Poszczególne sołectwa charakteryzują się następującą powierzchnią: Goszyce ok. 1078 ha, Grabówka ok. 113 ha, Korzonek ok. 10 ha, Kotlarnia ok. 1052 ha, Ortowice ok. 763 ha, Stara Kuźnia ok. 3852 ha. Wg danych GUS za 2015 r. w gminie zamieszkiwało 7866 osób. W budowie geologicznej analizowanego terenu udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Przez teren objęty planem przepływają dwa główne ciek: Bierawka i Przykopa. Bierawka przepływa przez sołectwa Goszyce, Kotlarnia, Ortowice, Korzonek i Grabówkę, Przykopa zaś jest głównym ciekim Starej Kuźni i przepływa z północnego wschodu na południowy zachód uchodząc do Bierawki w rejonie osiedla Korzonek. Spośród innych cieków posiadających hydronimy występują na obszarze objętym mpzp następujące ciek: Dopływ z Lasu, Łopuszna i Sierakowicki Potok (dopływy Bierawki) oraz Dopływ spod Łączy, Dopływ spod Sierakowic, Dopływ w Starej Kuźni (dopływy Przykopy). Hydrografię terenu uzupełniają liczne rowy melioracyjne znajdujące się na terenach leśnych. Na terenie objętym planem występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych, wydzielono tu także główne zbiorniki wód podziemnych. Na terenie objętym opracowaniem zdecydowanie dominują trzy typy gleb: w dolinach Bierawki i Przykopy występują mady, zaś w wyższych położeniach, w obszarach wysocznyn, ze względu

na piaszczysto-żwirowe podłoże pochodzenia lodowcowego występują gleby biellicowe i pseudobiellicowe. Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb dominują kompleksy słabsze żytne i łubinowe. Tylko miejscami pojawiają się gleby kompleksów pszennych. W dolinach cieków wyróżnia się użytki zielone średnie i bardzo słabe. Ze względu na podłoże wyróżnia się tu słabsze jakościowo gleby klasy IV i V. Na terenach leśnych, które zajmują duże powierzchnie poszczególnych sołectw występują słabe jakościowo gleby leśne, mocno piaszczyste o mocno zubożonych profilach. Na obszarze objętym planem znajdują się dwa złoża kopalin: złożo piasków i żwirów Koblarnia p. północne (ID Midas 576) oraz złożo piasków podsadzkowych Koblarnia Solarnia (ID Midas 574). Złoża te znajdują się w południowej części obszaru i przez lata były przedmiotem intensywnej eksploatacji. Dla potrzeb eksploatacji tych kopalin utworzono tu obszar i teren górniczy Koblarnia 4. Teren sołectw objętych opracowaniem położony jest na wysoczyznach lodowcowych porośniętych lasami co zdecydowanie wpływa na ich charakter. Wszystkie sześć sołectw jest zagospodarowanych w bardzo podobny sposób, w części centralnej znajdują się zurbanizowane części wsi, wokół nich pola uprawne, zaś pozostałe obszary zajmują rozległe tereny leśne, w zdecydowanej większości w formie monokultur sosnowych. Na terenie doliny Bierawki dominują pola uprawne pozostające w użytkowaniu, zwłaszcza na terenie sołectwa Goszyce, w nieco mniejszym stopniu w Koblarni i w Ortowicach. W południowo-zachodniej części obszaru objętego planem znajduje się rozległy teren wyrobiska kopalni piasku „Koblarnia”.

Duża część obszarów objętych opracowaniem prezentuje przeciętne wartości przyrodnicze, dominują tu rozległe grunty orne oraz lasy o charakterze gospodarczym. Pomimo, że lasy zajmują rozległe powierzchnie to jednak dominują tu monokultury sosnowe o jednolitym składzie, pośród których na próżno szukać bardziej wartościowych pod względem przyrodniczym obszarów. Nieco ciekawsze są doliny poszczególnych cieków, a zwłaszcza Bierawki. W przypadku mniejszych cieków i rowów melioracyjnych wartości przyrodnicze ograniczają się do najbliższego otoczenia jako np. wąskie pasy olch czy wierzb lub trzcinowisk. Jak do tej pory brak jest opracowań (np. inwentaryzacji przyrodniczej), które pomogłyby określić tereny przyrodniczo cenne nadające się do ochrony. Dla potrzeb prognozy oddziaływania na środowisko zinwentaryzowano te tereny na których planowana jest potencjalna urbanizacja, nie zostały tu jednak stwierdzone wartościowe pod względem przyrodniczym siedliska przyrodnicze czy stanowiska roślin chronionych. Na analizowanym terenie nie występują żadne obszarowe formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.). Na obszarze objętym planem rośnie natomiast siedemnaście drzew, które zostały objęte ochroną jako pomniki przyrody na podstawie Rozporządzenia Wojewody Opolskiego DZ. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231. Drzewa te rosną na terenach leśnych w północno-zachodniej części Starej Kuźni (8 drzew), w rejonie leśniczówki Stępnica (1 drzewo), w Koblarni (7 drzew) i w dolinie Bierawki na zachód od Goszyc (1 drzewo). W obszarze planu zlokalizowane są obiekty ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Opolskiego oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także stanowiska archeologiczne. Wszystkie te obiekty zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich

szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej zmianie i przekształcone zostanie w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej. Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, występują natomiast obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Na skutek ustaleń planu nie zostanie ograniczona szerokość powierzchni leśnych pomiędzy zurbanizowanymi centrami poszczególnych sołectw oraz miejscowości, także tymi, które znajdują się poza obszarem objętym opracowaniem oraz poza obszarem gminy Bierawa. Powierzchnie wolne od zabudowy, które w dalszym ciągu będą pełniły funkcję korytarzy ekologicznych przedstawiono na mapie nr 5. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla korytarza ekologicznego „Lasy Raciborskie”.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2000: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. Polska Cerkiew i ark. Kuźnia Raciborska, GGK, Warszawa;

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Wika S., 1995: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. Polska Cerkiew i ark. Kuźnia Raciborska, GGK, Warszawa;

Biernat S., Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Kuźnia Raciborska, PIG 2008 r.;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2015 r. MŚ, PIG, Warszawa 2016 r.;

Bobiński W., Hrybowicz G., Mapa Geośrodowiskowa Polski w skali 1 : 50 000, ark. Polska Cerkiew, PIG 2002 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Chmura A., Rudzińska-Zapaśnik T., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Kuźnia Raciborska, PIG, Warszawa 1998 r.;

Informacja o stanie środowiska 2015 r., WIOŚ Katowice;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Liszka P., Guzik M., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Polska Cerkiew, PIG 2002 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;

Sztormwasser E., Wojciechowska K., Mapa Geośrodowiskowa Polski w skali 1 : 50 000, ark. Kuźnia Raciborska, PIG 2002 r.;

Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Polska Cerkiew, PIG 2005 r.;

Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;